

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

14 JUIN 2021

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant à allonger le congé pour décès accordé
aux agents des services du Collège réuni de la
Commission communautaire commune de
Bruxelles-Capitale endeuillés par la perte d'un
enfant**

RAPPORT

fait au nom de la commission
des affaires bicommunautaires générales

par Mme Fadila LAANAN (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mmes Delphine Chabbert, Véronique Jamouille, Fadila Laanan, MM. David Leisterh, Marc Loewenstein, Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Membres suppléants : M. Ahmed Mouhssin.

Autres membres : Mme Céline Fremault, M. Michaël Vossaert.

Voir :

Document de l'Assemblée réunie :

B-78/1 – 2020/2021 : Proposition de résolution.

GEWONE ZITTING 2020-2021

14 JUNI 2021

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**ertoe strekkende het verlof bij een overlijden te
verlengen voor de ambtenaren van de diensten
van het Verenigd College van de
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
van Brussel-Hoofdstad die rouwen om het
verlies van een kind**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Algemene Bicommunautaire Zaken

door mevrouw Fadila LAANAN (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : mevr. Delphine Chabbert, mevr. Véronique Jamouille, mevr. Fadila Laanan, de heren David Leisterh, Marc Loewenstein, Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Plaatsvervangers : de heer Ahmed Mouhssin.

Andere leden : mevr. Céline Fremault, de heer Michaël Vossaert.

Zie :

Stuk van de Verenigde Vergadering :

B-78/1 – 2020/2021 : Voorstel van resolutie.

I. Exposés introductifs de Mmes Céline Fremault, Véronique Jamouille, MM. Ahmed Mouhssin, David Leisterh (en remplacement de Mme Latifa Aït Baala, excusée), Marc Loewenstein et Gilles Verstraeten, coauteurs de la proposition de résolution

Mme Céline Fremault a co-déposé la proposition à l'examen après qu'elle et Mme Bianca Debaets ont retiré leur proposition de résolution portant sur le même objet (voir le document n° [B-31/1 – 2019/2020](#)).

L'oratrice renvoie aux débats relatifs aux propositions équivalentes en commission des finances et des affaires générales du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale (voir les documents n°s [A-183/1 – 2020/2021](#) et [A-184/1 – 2020/2021](#)) : ces différents textes ont en commun la mention de la concertation syndicale en cours, l'allongement à dix jours du congé pour décès et, sur la proposition du groupe MR, la référence à la notion de famille d'accueil.

Mme Véronique Jamouille déclare que chacun peut concevoir que trois jours de congé pour décès sont insuffisants, lorsqu'il s'agit de la perte d'un enfant. Son groupe est attaché aux droits des travailleurs et fait confiance aux interlocuteurs sociaux ; aussi tenait-il à la mention de la concertation sociale en cours. L'intervenante se réjouit que l'objet de la présente proposition donne lieu à des discussions convergentes dans les différentes assemblées, ce qui évitera toute discrimination entre les travailleurs des secteurs public et privé. Elle relève que la Chambre des représentants est même allé plus loin, en allongeant également à 10 jours le congé en cas de décès du conjoint ou du partenaire. La commissaire remercie la première coauteure de la proposition de résolution, que son groupe soutiendra avec conviction.

M. Ahmed Mouhssin souligne que son groupe est persuadé que le pouvoir exécutif bruxellois eût atteint, dans le cadre de la concertation sociale en cours, l'objectif poursuivi par le présent texte. Il était toutefois important que les assemblées bruxelloises apportent leur soutien aux travailleurs concernés par la perte d'un enfant. Le député appelle le pouvoir exécutif bruxellois à considérer, dans ses discussions avec les interlocuteurs sociaux, la problématique de l'allongement du congé pour décès en cas de perte du conjoint ou du partenaire. Le commissaire est d'avis que les débats menés dans les différentes assemblées marquent la fin d'une hypocrisie : les travailleurs n'auront plus l'obligation de prendre des congés de maladie pour prolonger un congé pour décès ; la légitimité de ce congé est désormais reconnue, le deuil n'étant pas une maladie mais une étape nécessaire dans la reconstruction de ceux qu'affecte la perte d'un proche.

I. Inleidende uiteenzettingen van mevrouw Céline Fremault, mevrouw Véronique Jamouille, de heren Ahmed Mouhssin, David Leisterh (ter vervanging van mevrouw Latifa Aït Baala, die verontschuldigd is), Marc Loewenstein en Gilles Verstraeten, mede-indieners van het voorstel van resolutie

Mevrouw Céline Fremault heeft het besproken voorstel mede ingediend, nadat zij en mevrouw Bianca Debaets hun voorstel van resolutie over hetzelfde onderwerp hadden ingetrokken (zie document nr. [B-31/1 – 2019/2020](#)).

De spreker verwijst naar de debatten over de gelijkwaardige voorstellen in de Commissie voor de Financiën en de Algemene Zaken van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement (zie documenten nrs. [A-183/1 – 2020/2021](#) en [A-184/1 – 2020/2021](#)) : wat deze verschillende teksten gemeen hebben is de vermelding van het lopende vakbondsoverleg, de uitbreiding van het rouwverlof tot tien dagen en, op voorstel van de MR-fractie, de verwijzing naar het begrip opvanggezin.

Mevrouw Véronique Jamouille verklaart dat iedereen kan inzien dat drie dagen rouwverlof onvoldoende zijn bij het verlies van een kind. Haar fractie zet zich in voor de rechten van de werknemers en heeft vertrouwen in de sociale partners ; daarom is het van belang te wijzen op de sociale dialoog die gaande is. De spreker is verheugd dat het onderwerp van dit voorstel aanleiding geeft tot uiteenlopende besprekingen in de verschillende assemblées, waardoor elke vorm van discriminatie tussen de werknemers in de overheids- en de particuliere sector zou kunnen worden vermeden. Ze merkt op dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers nog verder was gegaan, door ook het verlof in geval van overlijden van een echtgenoot of partner tot 10 dagen te verlengen. Het commissielid bedankt de eerste mede-indiener van het voorstel van resolutie, dat haar fractie met overtuiging zal ondersteunen.

De heer Ahmed Mouhssin beklemtoont dat zijn fractie ervan overtuigd is dat de Brusselse uitvoerende macht het doel van deze tekst in het kader van het lopende sociale overleg zou hebben bereikt. Het was echter van belang dat de Brusselse assemblées hun steun verleenden aan werknemers die met het verlies van een kind te maken hebben. De volksvertegenwoordiger roept de Brusselse uitvoerende macht op om in de besprekingen met de sociale partners de kwestie van de uitbreiding van het rouwverlof bij het verlies van een echtgenoot of partner in overweging te nemen. Het commissielid is van mening dat de debatten in de verschillende assemblées een einde stelt aan een bepaalde hypocrisie : de werknemers zullen niet langer verplicht zijn ziekteverlof op te nemen om het rouwverlof te verlengen ; de legitimiteit van dit verlof wordt nu erkend, het rouwproces is geen ziekte maar een noodzakelijke stap in de verwerking van het verlies van een dierbare.

M. David Leisterh (en remplacement de Mme Latifa Aït Baala, excusée) salue à son tour le travail de la première coauteure : ce texte forme pour son groupe une avancée sociale et humaine. Le commissaire approuve la volonté d'harmonisation que manifestent les travaux des différentes assemblées : un deuil est un deuil. Son groupe est satisfait d'avoir obtenu l'ajout des familles d'accueil et remercie les groupes représentés par les cosignataires pour avoir atteint un compromis à ce propos.

M. Marc Loewenstein rappelle que son groupe est favorable au principe de l'allongement à dix jours du congé pour décès en cas de perte d'un enfant, ce qu'atteste ses votes à ce propos à la Chambre des représentants, au Parlement de la Fédération Wallonie-Bruxelles et au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale. Si l'intervenant regrette le retrait de la proposition n° [B-31/1 – 2019/2020](#) (car il eût été selon lui possible, par le biais d'amendements, de mettre ce texte en concordance avec ceux adoptés par la commission du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale), il soutient sans réserve la proposition à l'examen.

M. Gilles Verstraeten juge bienvenu que l'Assemblée réunie exprime une position claire et reconnaisse la tragédie que constitue la perte d'un enfant en demandant que soit porté à dix jours le congé pour décès accordé dans cette circonstance. L'orateur remercie la première coauteure, pour son initiative, et la majorité, pour avoir permis que cette proposition, qu'il se félicite d'avoir pu cosigner, soit mise au vote.

II. Discussion générale

Aucun membre ne demande la parole.

III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

Aucun membre ne demande la parole.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

L'ensemble de la proposition de résolution est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

– *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

La Rapporteuse

Fadila LAANAN

Le Président

Juan BENJUMEA MORENO

Ook de heer David Leisterh (in de plaats van mevrouw Latifa Aït Baala, verontschuldigd) is verheugd over het werk van de eerste mede-indiener : voor zijn fractie betekent deze tekst een sociale en menselijke vooruitgang. Het verheugt het commissielid dat men de werkzaamheden van de verschillende assemblees wil harmoniseren : een rouwproces is een rouwproces. Zijn fractie is tevreden over de toevoeging van het begrip opvanggezinnen en dankt de fracties vertegenwoordigd door de mede-indieners voor het vinden van een compromis hierover.

De heer Marc Loewenstein herinnert eraan dat zijn fractie voorstander is van het beginsel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het verlies van een kind tot tien dagen, zoals blijkt uit de stemmingen hierover in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, het Parlement van de Federatie Wallonië-Brussel en in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Hoewel hij de intrekking van voorstel nr. [B-31/1 – 2019/2020](#) betreurt (volgens hem was het mogelijk geweest de tekst door middel van amendementen in overeenstemming te brengen met de door de commissie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement aangenomen teksten), staat hij volledig achter het besproken voorstel.

De heer Gilles Verstraeten vindt het een goede zaak dat het Parlement een duidelijk standpunt inneemt en de tragedie van het verlies van een kind erkent door het toegekende rouwverlof tot tien dagen te verlengen. De spreker dankt de eerste mede-indiener voor haar initiatief en de meerderheid voor het ter stemming brengen van dit voorstel, dat hij tot zijn tevredenheid heeft kunnen medeondertekenen.

II. Algemene bespreking

Geen enkel lid vraagt het woord.

III. Bespreking van de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte

Geen enkel lid vraagt het woord.

IV. Stemming over het geheel van het voorstel van resolutie

Het geheel van het voorstel van resolutie wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur

Fadila LAANAN

De Voorzitter

Juan BENJUMEA MORENO